

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/11943 - 11953

6.10.50

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-4663
Konu : Soru Önergeleri

21.12/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14/11/2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-93241 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Muğla Milletvekili Ömer Süha ALDAN'a ait 7/11943, Çanakkale Milletvekili Ali SARIBAŞ'a ait 7/11944, Samsun Milletvekili Ahmet Haluk KOÇ'a ait 7/11945, Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'a ait 7/11946 ve 7/11951, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU'na ait 7/11947, Muğla Milletvekili Nurettin DEMİR'e ait 7/11948, Mersin Milletvekili Mehmet ŞANDIR'a ait 7/11949, Malatya Milletvekili Veli AĞBABA'ya ait 7/11950, İzmir Milletvekili Birgül AYMAN GÜLER'e ait 7/11952 ve Sakarya Milletvekili Engin ÖZKOÇ'a ait 7/11953 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/11943 (2 Sayfa)
- 2- Görüş 7/11944 (2 Sayfa)
- 3- Görüş 7/11945 (2 Sayfa)
- 4- Görüş 7/11946 (2 Sayfa)
- 5- Görüş 7/11947 (1 Sayfa)
- 6- Görüş 7/11948 (1 Sayfa)
- 7- Görüş 7/11949 (1 Sayfa)
- 8- Görüş 7/11950 (3 Sayfa)
- 9- Görüş 7/11951 (4 Sayfa)
- 10- Görüş 7/11952 (6 Sayfa)
- 11- Görüş 7/11953 (1 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Veli AĞBABA
Malatya Milletvekili
Esas No : 7/11950

SORU 1) 2004 yılında doğrudan gelir desteği, mazot desteği ve gübre desteği için, Bakanlığınıza Malatya'dan 49.500 çiftçi müracaat ettiği hâlde, 2011 yılında destek için başvuran çiftçi sayısı 37.000'e gerilemiştir. Malatya'da 12.500 çiftçimiz, Bakanlığınızın herhangi bir teşvikini almak için müracaatta bulunmamıştır. Bu sonuç, Malatya çiftçisinin Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın verdiği desteklere itibar etmediğinin göstergesidir. Destekten yararlanan çiftçi sayısındaki ciddi düşüşün sebepleri Bakanlığınız tarafından araştırılmış mıdır?

SORU 2) Teşvik için başvuran bir çiftçinin zaman kaybı, köyüne geliş gidiş masrafı, Ziraat Odalarından çiftçilik belgesi alması, Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri'nden dosya alması gibi işlemlere harcamaya bedelin toplamının ne kadar olduğu hesaplanmış mıdır? 5 dekar arazisi olan bir çiftçinin devletten alacağı teşvik ile harcadığı masraflar toplamı karşılaştırılmış mıdır? Üreticilerin teşviklerden daha fazla faydalanabilmesi için bürokratik işlemlerin ve çiftçilerden alınan bedellerinin kaldırılması düşünülmekte midir?

SORU 3) Malatya İli'ndeki çiftçiler 2007 yılında Mera ve Yem Bitkileri Projesi kapsamında 4.340 kişi toplam 111.590 dekar alanda ekim yaparak, yem bitkisi teşviki almış olup 2011 yılında çayır ve yem bitkileri projesi kapsamında 1.120 çiftçimiz yem bitkisi ekmıştır. Yem bitkisi üreten çiftçilerimizdeki yaklaşık %75'lik azalmanın sebebi nedir? Hayvan yemlerinin fiyatının ikiye katlanmasında yem bitkisi eken üreticilerimizdeki %75'lik düşüşün katkısı var mıdır?

SORU 4) Mazot fiyatının 5 TL'ye, gübre fiyatının 100 TL'ye dayandığı bir ülkede, binlerce dönüm tarım arazisinin boş bırakılmasını neye bağlıyorsunuz. Bu girdilerle yem bitkisi üretilebileceğine inanıyor musunuz?

SORU 5) Uçaklar için, yatlar için sağlamış olduğunuz ucuz mazot desteğinden çiftçilere de vermeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 1-2-3-4-5) Bakanlığımızca tarım sektörünün geliştirilmesinde temel araçlardan birisi olan tarımsal destekler; verimlilik, kalite, sağlık ve kırsal kalkınmayı esas alacak şekilde, pazar ihtiyacı göz önünde tutularak yeniden düzenlenmiş ve daha etkin hâle getirilmiştir. Son 10 yılda tarımsal destek miktarı önemli oranda arttırılmıştır. 2002 yılında çiftçilerimize verilen destek miktarı 1 Milyar 868 Milyon TL iken, 2012 yılı sonunda 7,7 Milyar TL'ye ulaşması planlanmaktadır. 2003-2012 döneminde çiftçilerimize 50 Milyar TL'nin üzerinde nakit destek sağlanmıştır. 2013 yılında ise tarımsal destek bütçesi 9 Milyar TL'ye çıkartılmıştır. Son 10 yılda ülkemiz tarımı, sektöre sağlanan desteklerle önemli bir gelişme göstermiş olup, bu kapsamda üreticilerimizin tarımsal desteklere itibar etmediği iddiası gerçeği yansıtmamaktadır.

Bakanlığımızca üretim girdilerine önemli miktarda destek verilmekte olup, bu kapsamda üreticilere; yem bitkisi desteği, mazot desteği, kimyevî gübre desteği, toprak analizi desteği ve sertifikalı tohumluk destekleri verilmekte ve bu destekler ile üretim maliyetinin önemli bir kısmı karşılanmaktadır.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Kasım 2002-Kasım 2012 döneminde Ülkemiz mazot fiyatları %235 oranında artarken dünya ham petrol fiyatları aynı dönemde %346 oranında artmıştır. Ülkemiz mazot fiyat artışı dünya ham petrol fiyat artışının gerisinde kalmıştır. Üreticilerimize 2003 yılında ilk defa mazot desteği verilmeye başlanmış olup, Malatya İli'nde çiftçilerimize 2003-2012 döneminde toplam 52 Milyon TL mazot destekleme ödemesi yapılarak ortalama mazot maliyetinin %16'sı karşılanmıştır. 2012 yılında yapılan mazot desteği birim fiyatı 2011 yılına göre ortalama %15 oranında, 2013 yılında yapılacak mazot desteği birim fiyatı 2012 yılına göre ortalama %6,6 oranında arttırılmıştır.

Kasım 2002-Kasım 2012 döneminde ülkemizde gübre fiyatları %245 ilâ %332 oranında artarken dünya gübre fiyatları aynı dönemde %259 ilâ %475 oranında artmıştır. Ülkemiz gübre fiyatları bu dönemde dünya gübre fiyat artışının altında kalmıştır. Son bir yıllık dönemde ise Ülkemiz gübre fiyatları %5 ilâ %11 oranında gerilemiştir. 2001 yılı sonunda kaldırılan gübre destekleme uygulamasına 2005 yılından itibaren alan bazlı olarak tekrar başlanılmıştır. Malatya İli'nde çiftçilerimize 2005-2012 döneminde toplam 44,2 Milyon TL kimyevî gübre destekleme ödemesi yapılarak gübre maliyetinin ortalama %15'i karşılanmıştır. 2012 yılında ödenen gübre birim destekleme ödemesi 2011 yılına oranla %17 oranında, 2013 yılında ödenecek gübre destekleme ödemesi de 2012 yılına göre ortalama %5,2 oranında arttırılmıştır. Ayrıca bilinçli gübre kullanımını teşvik ederek toprak kaynağımızın korunmasını sağlamak ve sürdürülebilir bir tarımsal faaliyet için 2005 yılından itibaren toprak analizi yaptıran çiftçilere destekleme uygulaması başlatılmış olup, Malatya İli'ndeki çiftçilerimize toplam 1.571.491 TL toprak analizi destekleme ödemesi yapılmıştır.

Mazot, gübre ve toprak analizi desteği için başvuru esnasında çiftçilerimizden herhangi bir başvuru ücreti talep edilmemektedir.

Bakanlığımızca yem bitkileri üretimine önemli oranda destek sağlanmaktadır. Bu kapsamda bugüne kadar yem bitkileri desteklemeleri amacıyla yaklaşık 5,8 Milyon hektar alanda 2 Milyon çiftçi için toplam 2,8 Milyar TL destek ödemesi yapılmıştır. Malatya İli'mizde ise 2002 yılında 6.825 dekar alan için 84.875 TL destek ödemesi yapılmış iken, 2012 yılında 40.839 dekar alan için 1.532.031 TL yem bitkileri destekleme ödemesi yapılmıştır. Yem bitkileri destekleme çalışmaları önümüzdeki yıllarda da sürdürülecektir.

Ayrıca fark ödemeleri kapsamında yem hammaddesi olarak kullanılan; dane mısır, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikale, soya gibi ürünlere prim desteği verilmektedir. Fark ödemeleri kapsamında; 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, 2012 yılı Kasım ayı itibariyle 2,3 Milyar TL destek ödenmiştir.

Hayvancılık sektöründe kaba yem ihtiyacının karşılanması amacıyla mera ıslah çalışmalarına önem verilmiş olup, bugüne kadar toplam 4,5 Milyon dekar alanda mera ıslah çalışması yapılmıştır.

Karma yem (etlik piliç yemi, yumurta yemi, besi yemi, süt yemi ve diğer yemler) üretimimizde ise son yıllarda artışlar görülmektedir. 2009 yılında 9,5 Milyon ton olan karma yem üretimimiz, 2011 yılında ise 13,1 Milyon tona ulaşmıştır.

SORU 6) Şeker fabrikalarının devre dışı bırakılması, pancar ekim alanlarının daralması ve küsbe üretiminin azalması vatandaşların ucuz elde ettiği yem girdilerinin yükselmesine sebep olmuş, Et Balık Kurumu'nun işlevsiz hale getirilmesi sonucu da hayvan üreticileri tüccarın insafına terk

edilmiştir. ET Balık Kurumu ve elde kalan Şeker Fabrikalarının tekrar eski üretim kapasiteleri ile çalıştırılması düşünülmekte midir?

CEVAP 6) Kırmızı ve beyaz et sektöründe; piyasayı regüle etmek, üretimin devamlılığına katkı sağlamak ve üreticilere sürdürülebilir pazar imkânı sağlamak gibi önemli görevleri üstlenen Et ve Balık Kurumu (EBK), 2005 yılında özelleştirme kapsamından çıkarılarak, Bakanlığımız ilgili kuruluşu olmuştur.

Konuyla ilgili olarak Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'den alınan cevabî görüş aşağıda yer almaktadır:

Türkiye'de şeker rejimi, 2001 yılında yürürlüğe giren 4634 sayılı Şeker Kanunu çerçevesinde düzenlenmektedir. Şeker Kanunu'nun özü, kendi kendine yeterliliği esas alacak şekilde şeker üretim ve arz planlaması yapmak, üretimin sürdürülebilirliğine güvence getirmek, üreticiler ve sanayicilere gelir güvencesi sağlamaktır. Söz konusu Kanun, ülkemizde yurt içi şeker ihtiyacının yurt içi üretimle karşılanmasını garanti altına almak için kota tahsis görev ve yetkisini Şeker Kurulu'na vermiştir.

Şeker Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle, ilk kota tahsisine 2002/2003 pazarlama yılında başlanmıştır. Kanun gereği Şeker Kurulu; yurtiçi şeker talebi ile fabrikaların işleme ve üretim kapasitelerini göz önünde bulundurarak Ülke şeker kotasını tespit edip şirketlere tahsis etmektedir. Pancar üretim kotaları ise, her yıl Şeker Kurulunca tahsis edilen şeker kotası ile pazarlama yılı başı şeker stok durumu dikkate alınarak şeker üreten şirketler tarafından belirlenmektedir.

T.C. Şeker Kurumu tarafından Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'ye tahsis edilen şeker üretim kotalarına uygun olarak 25 şeker fabrikasının ekim ve üretim faaliyetleri mevcut kapasiteleriyle devam etmektedir.